

Gent Europese Culturele Hoofdstad in 2030

Gent is kandidaat om Europese Culturele Hoofdstad in 2030 te worden. Deze titel bestaat sinds 1985 en in 2030 is het onder andere aan een stad uit België om Europese Culturele Hoofdstad te zijn. Ooit was de titel misschien een tiara in een schoonheidswedstrijd, vandaag erkent men hiermee Europese steden met lef.

Gent heeft lef en wil in 2030 in de voetsporen treden van andere Belgische steden die eerder Europese Culturele Hoofdstad werden: Antwerpen in 1993, Brussel in 2000, Brugge in 2002 en Mons in 2015.

Gent heeft al heel wat troeven in huis. Cultuur is daar één van en de Stad wil de komende jaren deze troef inzetten als hefboom voor maatschappelijke veranderingen. Toch heeft onze kandidatuur hoe dan ook een belangrijke meerwaarde. Zo maakt Gent de komende jaren extra ruimte voor experiment en wil het specifieke speerpunten realiseren die grote stappen voorwaarts zijn voor cultuur in Gent én Europa.

***“Een verhaal van,
voor en door
Gentenaars”***

We gaan niet over één nacht ijs. In Gent legden we al een traject af en we hebben nog een hele weg te gaan. Achter en voor de schermen maken heel wat mensen werk van deze ambitie. Het is en wordt hoe dan ook een verhaal van, voor en door Gentenaars.

Een verhaal dat in stapjes opgebouwd wordt om uiteindelijk Europa te overtuigen met een ijzersterk dossier. In onze kandidatuur werken we uit wat er zal gebeuren tussen 2026 en 2031, waarbij 2030 een orgelpunt is waar we naartoe werken en waarover we in 2031 rapporteren.

Voortraject

Wat vooraf ging

Sinds begin 2021 bereidt de Stad Gent de kandidatuur voor. Dit gebeurde in verschillende fasen en met tal van partners. Iedere stap leverde nieuwe inzichten en documenten op die input geven voor de kandidatuur. Zo verwerkte het stadsbestuur samen met het bureau Idea Consult de inzichten van meer dan vierhonderd Gentse sleutelfiguren in een eerste verkennend rapport. We zochten ook de '30 van 2030' toekomstdenkers die zorgden voor een inspirerende conceptnota en waardenkader. We startten binnen stadsdiensten een oefening om na te gaan hoe cultuur op een vernieuwende manier kan ingezet worden. En sinds oktober 2022 is de Gent2030 vzw aan zet om de kandidatuur verder voor te bereiden.

Een uitgebreider overzicht van wat tot nu toe gebeurde:

Bevragings

De verkenning (fase 1 – januari – december 2021)

- Oriënterende interviews met direct betrokken collegeleden en stadsdiensten en culturele en maatschappelijke actoren.
- Online inspiratiesessies met eerdere winnaars.
- Een brede bevraging van belangstellende actoren in het brede culturele en maatschappelijke veld in Gent.

Op vraag van de Stad Gent zorgde Idea Consult voor een rapport met de input van vierhonderd Gentse sleutelfiguren, diensten, instellingen en organisaties in de Gentse culturele, economische en academische sectoren. Het werd voorgesteld tijdens een panelgesprek. Het rapport geeft context, schetst wat Gent 'Gent' maakt, hoe we het vervolgproces kunnen organiseren, etc...

Inhoudelijk schuift het rapport drie prioritaire focussen naar voren:

1. Culturele diversiteit en inclusie
2. Wijken
3. Jongeren.

Daarnaast zetten we volgens het rapport de titel best in voor noodzakelijke culturele transformaties op het vlak van:

- Ruimte voor cultuur
- Mentale ruimte
- Digitale en technologische transformatie
- Een verruimd kunst- en cultuurbegrip.

Het concept (fase 2 – januari – juni 2022)

- Open oproep naar iedereen die mee het verhaal wou schrijven voor Gent2030.
- Uit bijna tweehonderd inzendingen selecteerden we een diverse groep van toekomstdenkers: de '30 van 2030'. Zij bogen zich met de hulp van zes procesbegeleiders over de vraag: 'Hoe kan Gent zich onderscheiden van andere kandidaten'.
- Extra input uit twee 'open Gent2030 fora' op diverse locaties in Gent.

Zes sleutelfiguren zorgden samen met de de '30 van 2030' voor een conceptnota die steunt op meerdere pijlers.

De belangrijkste zijn:

Gent als culturele vrijhaven en open atelier, een stad met meerdere culturele kernen waar iedereen kan participeren en experimenteren. Op die manier kunnen Gentenaars en bezoekers de stad op een andere manier herontdekken, zowel cultureel als fysiek.

Een andere pijler is het betrekken van lokaal en jong talent.

Ook verbinding met als symbool 'water' en zich thuis voelen zijn centrale thema's. De publieke ruimte wordt ingenomen om een collectief verhaal te schrijven.

Bij deze nota hoort ook een kader van twaalf richtinggevende waarden.

De inhoudelijke opstart (fase 3 – vanaf oktober 2022)

Opstart van een strategische oefening

langetermijnvisie binnen de Stad Gent. Europa verwacht van elke kandidaat-culturele hoofdstad een strategie die verduidelijkt hoe men als stadsbestuur cultuur *tout court* willen inzetten als hefboom van maatschappelijke verandering. Sinds de zomer 2022 loopt deze oefening binnen de stadsorganisatie. De strategie over 'Cultuur als hefboom' wordt sowieso verwezenlijkt, of we nu de titel binnenhalen of niet. Cultuur is en blijft een vaste waarde binnen de algemene strategie van het stadsbestuur. De oefening levert een aantal speerpunten op waarop verder zal gefocust worden in de kandidatuur en waarmee de vzw (zie volgend punt) verder mee aan de slag gaat.

Opstart van Gent2030 vzw. Dit is de organisatie van waaruit de verdere kandidatuur zal uitgewerkt worden. Hiervoor werkt de Stad Gent samen met externe stakeholders: het Gentse Kunstenoverleg, Universiteit Gent, North Sea Port, en Community Gent. De waarden en het participatief werken van de '30 van 2030' wordt

doorgetrokken in de werking van de vzw die een zo breed en divers mogelijk doelpubliek zal betrekken in de verdere voorbereiding van de kandidatuur. De vzw bestaat uit een raad van bestuur waarin naast bovenvermelde leden ook een politieke afvaardiging van de Stad Gent zetelt.

De Stad Gent startte samen met de andere leden van de vzw **werkgroepen** op die de verdere voortgang en de voorbereiding voor het kandidatuur opvolgen en o.a. zullen instaan voor de strategie van de kandidatuur, de artistieke-programmatorische uitwerking en de verdere communicatie ter voorbereiding van het bidboek.

What's next

Het vervolg

Er staat nog heel wat te gebeuren:

- Eind 2023: lancering officiële oproep voor kandidaatssteden
- Eind 2024: deadline indienen 1e bidboek
- Eind 2025: deadline indienen 2e bidboek voor steden op shortlist. Het 2e bidboek maakt het cultureel-artistieke programma concreter.
- Begin 2026: bekendmaking welke Belgische stad in 2030 Europese Culturele hoofdstad wordt

Gent kiest niet voor één artistieke leider of coördinator maar laat binnen de vzw diverse organisaties de kandidatuur samen voorbereiden.

Wat we in 2030 allemaal concreet gaan doen en organiseren zal gaandeweg duidelijk worden. De komende maanden en jaren plannen we steeds meer activiteiten die zorgen voor een sterk dossier met een scherpe boodschap, een aantrekkelijke grafische uitwerking en een voorstel van programma.

Hoe dan ook hopen we op veel enthousiasme van zoveel mogelijk Gentenaars. Daarom vinden er in het najaar van 2023 twee #Gent2030 Stadsateliers plaats waarop iedereen die dat wil verder input kan komen geven voor de kandidatuur. Ook heel wat andere activiteiten van de Stad Gent, maar ook van de andere partners zoals het Gents Kunstenoverleg, Community Gent, Universiteit Gent en North Sea Port passen binnen de ambitie en staan de komende weken en maanden op de agenda.

Wie beslist?

Wie beslist of Gent de titel haalt? Deze belangrijke taak is weggelegd voor een jury bestaande uit tien onafhankelijken, aangeduid door Europa. Die kan aangevuld worden door één of twee Belgische experts.

“Eigen sterkte en voorbeeld voor Europese steden”

Natuurlijk kunnen we niet voorspellen hoe die jury zal oordelen. Maar we gaan uit van onze eigen sterkte: hoe beter ons dossier, hoe groter ons enthousiasme en ons netwerk en hoe duidelijker we kunnen vertellen waarom we met deze titel een voorbeeld kunnen zijn voor andere Europese steden. Hoe meer we de Europese waarden in onze kandidatuur vervlechten, hoe meer kans we maken!

Enthousiast

Ben je als Gentenaar, Gentse organisatie, bedrijf of andere speler nu al geïnteresseerd en wil je meer weten over onze kandidatuur? Volg onze communicatiekanalen.

Wil je meewerken of financieel bijdragen als sponsor aan Gent2030?

Laat het ons weten en gebruik het visueel materiaal dat te vinden is in onze online toolkit.

Ben jij samen met Gent kandidaat?

volg ons

www.gent2030.eu
gent2030@stad.gent

cultuur.stad.gent/gent2030
Facebook.com/gent2030
Instagram.com/gent2030
Twitter.com/gent_2030

Schrijf je in op de nieuwsbrief

